Motion

1978/79:158

av Håkan Winberg

med anledning av propositionen 1978/79:38 om ändring i lagen (1970:989) om införande av fastighetsbildningslagen

I propositionen 1978/79:38 föreslås ändrade regler när det gäller upphävande av s. k. skogsfångsservitut. Ändringen sker genom ett tillägg i 15 § lagen om införande av fastighetsbildningslagen. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 1979. Några övergångsbestämmelser föreslås inte.

Flera olika alternativ har i fråga om ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna förts fram under lagstiftningsarbetets gång. Den arbetsgrupp inom regeringens kansli som sett över bestämmelserna om skogsfångsservitut föreslog att ikraftträdandet skulle ske den 1 januari 1979 men att äldre bestämmelser fortfarande skulle gälla i ärenden som anhänginggjorts vid fastighetsbildningsmyndighet före den 1 februari 1978. Några remissinstanser ansåg – vilket också kom att följas i propositionen – att de nya bestämmelserna skulle tillämpas i alla ärenden som inte blivit rättskraftigt avgjorda vid ikraftträdandet. En remissinstans – lantmäteriverket – hävdade att praxis beträffande lagstiftning i fastighetsbildningsfrågor borde följas, vilket skulle innebära att de nya bestämmelserna skulle tillämpas av fastighetsbildningsmyndigheten i alla ärenden som inte avgjorts före ikraftträdandet, medan äldre bestämmelser skulle tillämpas av överinstanserna i sådana mål som fastighetsbildningsmyndigheten har prövat enligt äldre rätt. Ytterligare en remissinstans menade att de nya bestämmelserna endast skulle tillämpas i ärenden som anhängiggjorts i första instans efter ikraftträdandet.

Om förslaget i propositionen följs betyder det att olika materiella regler kommer att gälla för ett ärende som avgjorts av lägre instans före den 1 januari 1979 men som prövas i högre instans efter denna tidpunkt. Överraskande resultat kan därmed – som lagrådet påpekat – komma att inträda i flera fall. Detta synes från allmänna rättssäkerhetssynpunkter inte acceptabelt. Samma rättsregler bör inom detta rättsområde gälla för ett ärendes prövning i de olika instanserna. Det är också – som lantmäteriverket påpekat – den princip som brukar tillämpas i det fastighetsrättsliga lagstiftningsarbetet.

Åberopande det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att ikraftträdanderegeln i den föreslagna lagen om ändring i lagen (1970:989) om införande av fastighetsbildningslagen skall ha följande lydelse:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979. Äldre bestämmelser gäller fortfarande beträffande talan mot beslut eller utslag som har meddelats före den 1 januari 1979.

Stockholm den 27 november 1978

HÅKAN WINBERG (m)